

VÕÕRAD KIRJAD - MULLE?!

Stephen Chbosky

„Müürililleks olemise iseärasused“

2012 , Hea Lugu OÜ

Tõlkinud: Kristi Eberhart

Cymbalaria muralis -müürilill, vastupidav ja vähenõudlik taim, külvab end ise ning kasvab kivistel aladel, on tagasihoidlik, aga hingematvalt kaunis lill.

Inimene-müürilill? Ootasin põnevusega, kuidas peaks mind, teismelist, kõnetama see taim ja inimtüüpide seostamine. Neid võõraid kirju lugema hakates ei osanud midagi erilist oodata. Pidin üllatuma: müürililled eksiteerivad tõesti ka meie endi seas.

Raamatu peategelane Charlie, kes on äsja alustanud õpinguid uues koolis, on vaikne ja endassetõmbunud. Kuigi teda kunagi eriti tähele ei panda, ei koolis ega ka kodus, näeb ja kuuleb tema see-eest kõike. Mõistab ka. Kui ei suudagi täiesti mõista, siis vähemalt üritab. Läbinud keerulise lapseõlve, kaotanud sõbra ja tädi-ainukese inimese, kes Charlie't päriselt mõistis- kannatab noormees nüüd madala enesehinnagu ja ärevushäirete all. Tal on raske inimestega suhelda. Tihti pörkub ta arusaamaga, et iga aus asi nimetatakse saladuseks. Peagi tutvub ta Patricku ja Samiga ning nende näol on tal lõpuks tõelised sõbrad.

Stephen Chbosky (s 1970) on Ameerika kirjanik, stsenaarist ja filmidirektor. „Müürililleks olemise iseärasused“, autori esikteos, ilmus 1999 ja sai kohe väga populaarseks, olles mitmeid aastaid New York Times`i edetabelites. Samas keelati teos paljudes Ameerika koolides, sest autor käsitleb liiga avameelselt noorte seksuaalsust, sealhulgas ka homoseksuaalsust.

Autor on raamatu üles ehitanud väga lihtsalt: teismeline kirjeldab oma igapäeva elu. Vaatamata sellele, et seal pole pidevalt pidevat tegevust, rändab lugeja hing ja emotsioon tormikiirusel. Peategelane saadab kirju sõbrale, kes lõpuni anonüümseks jääb. Kirjades analüüsib ta sügavalt ennast ja endaga toimuvat. Kuigi loeks justkui

kellegi võõraid kirju, tekib tunne, nagu oleksid kõik need just sulle suunatud, mistõttu kirjutad justkui iseennaski sellesse loosse ühe tegelasena sisse. Seda raamatut lugeda oli ühtaegu väga kerge ning samas raske. Kõik on pealtnäha niivõrd lihtne, vähenõudlik, aga süvenedes hingepiinavalt raske ning omamoodi kaunis. Ma ei tahtnud, et see raamat „otsa saaks“ -seda oli niivõrd hea lugeda, hingata selle raamatuga samas rütmis. Saime justkui üheks, rännates iga leheküljega edasi.

Raamat käsitleb nii tavaliseks saanud noorteteemasid: mõnuainete tarbimist, armumist, seksi. Aga peategelase jaoks on olulisem hoopis midagi hingelisemat: muusika, film ja raamatud. Charlie kinkis sõpradele alati midagi enam kui lihtsalt asju - ta kinkis neile osa oma hingest ja iseendast - muusikat. Ta koostas kõikidele kallitele lähedastele kassetid, mis olid tagamõttega ja ütlesid kordades rohkem kui lihtsalt sõnad. Minagi tutvusin mainitud lugudega ja koostas *playlisti*, mida iga kord lugedes kuulasin. Tekkis tõesti raamatus mainitud „lõpmatuse tunne“. Tekkis uus reaalsus - segunesid kirjandus, muusika, tunded... Charlie` s peituvat aitas selgitada ja avada ka õpetaja Bill, kes noormehele väärtkirjanduse lugemiselamusi ja arutlusvõimalusi „kinkis“.

Raamatut sulgedes tundsin korraga rõõmu ja kurbust, oleks justkui millegi imelisega hakkama saanud - nii kerge ja hea oli olla. Mõtteinnet ja emotsiooni jagus ka kauemaks. Minu arusaam „müürilillest“ muutus totaalselt. Arvan, et nii mõnelgi noorel on kerge samastuga selle lihtsa sümpaatse taimega, mis on hea ravim hingele ja meelele ja seda just noorte seas. Mulle pakkus raamat mitte ainult vaimutoitu, vaid oli ka palsamiks hingele. Nii nagu seda saab anda üks lill - mis siis, et maadligi hoidev ja kivi kallistav nääpsuke.